

Echte minima-beleid

Het kabinet en de twee regeringsfracties geven uitvoering aan een bezuinigingsprogramma, dat ook van de sociale uitkeringen forse offers vraagt. De VVD staat daarbij steeds op het standpunt, dat de „echte minima” dat wil zeggen de inkomenstrekkers, die in hun eentje of met meerdere gezinsleden van één minimuminkomen moeten rondkomen, zoveel mogelijk worden gespaard.

Daartoe strekt de koopkrachttoeslag voor de „echte” minima, die inmiddels drie keer (in '81, '82 en '83) is verleend. Daartoe had in 1980 de VVD-fractie het initiatief genomen. Ook dit jaar wordt die toeslag gegeven.

De details zijn nog niet bekend. Door de economische terugslag en de bezuinigingen, is het aantal echte minima sinds 1981 verdubbeld.

Waren het er toen 310.000, inmiddels is hun getal gestegen tot boven de 600.000. Krachtens het regeerakkoord is voor de koopkrachttoeslag 300 miljoen op jaarbasis uitgetrokken. Daarin zit een financieel probleem. In 1984 is dit bedrag onvoldoende gebleken. In 1985 zal dat nog sterker het geval zijn.

Met het oog op de voorbereiding van de begroting 1985 heeft de VVD-fractie afgelopen maandag de claim bij het kabinet op tafel gelegd, dat het voor 1985 zeker een half miljard (200 miljoen méér dan voorzien) moet uittrekken voor deze meest kwetsbare groep uitkeringsgerechtigden. Daartoe is een VVD-motie ingediend die ertoe strekt het budget te verruimen. Die motie houdt in, dat éénjarige „echte” minima in 1985 geen koopkrachtverlies zullen leiden. In de VVD-motie wordt ook een extra toeslag (van bijvoorbeeld 1,5 maal de gewone toeslag) voor de méérjarige „echte” minima voorgesteld. De groep mensen, die méér dan één jaar tot de „echte” minima behoren, is er immers het aller-moeilijkst aan toe. Zij hebben meestal geen spaarcentjes meer of zijn inmiddels gaan lenen, met alle nare gevolgen van dien.

De VVD-fractie heeft in deze het initiatief genomen. Zeker als het om sociaal beleid gaat, ziet de CDA-fractie dit ongaarne. Daarom is het nog onzeker of de CDA-fractie de VVD-motie zal steunen. Die steun is al wel toegezegd door de PvdA-fractie, ondanks het feit, dat die in het debat veel verdergaande wensen had.

Op dit punt gaat het echter niet om wat wenselijk is, maar wat gegeven de schaarse middelen nog maximaal mogelijk is. Er is in de Kamer ook nog gepleit voor een structurele verhoging voor de echte minima (verhoging op verhoging).

Dat heeft echter twee onoverkomelijke bezwaren: In de eerste plaats vraagt dat een jaarlijks sterk oplopend bedrag dat in de miljarden gaat lopen. In de tweede plaats halen de „echte” minima dan in zo'n tien jaar de modale werknemers in. Dat zou een ongekende nivellering voor die inkomens betekenen.

Bovendien zou het „echte” minima-beleid zich na die

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

tien jaar tot 40% van de inkomenstrekkers uitstrekken. Het zou te dwaas zijn om daarover te discussiëren.

(Voor nadere informatie: dr. R.W. de Korte, tel. 070-614911, tst. 2650.)

Tuchtrechtspraak advocaten

Bij de wijziging van de Advocatenwet gaat het om een nieuwe regeling van de tuchtrechtspraak. Vakgenoten, in Raden of in het Hof van Discipline beoordelen klachten over beroepsmatige activiteiten van advocaten. Er zijn meerdere voorbeelden van tuchtrechtspraak, zoals ook in de medische wereld. Tuchtrechtspraak vervult steeds een belangrijke zelfcorrigerende functie binnen de beroepsgroep.

De wijziging van de Advocatenwet bevat onder andere bepalingen, die bij deze tuchtrechtspraak voor advocaten de positie van de klager waarborgen en versterken. In een nieuwe bepaling staat, dat bij de beslissing op een klacht moet worden aangegeven, tenminste op verzoek van de klager, of en in hoeverre de advocaat ten opzichte van de klager wel de zorgvuldigheid heeft betracht, die van de advocaat verwacht kon worden.

De uitspraak beantwoordt dus rechtstreeks de vragen van klager. Deze is immers lang niet altijd geïnteresseerd in een tuchtmaatregel tegen de advocaat (berisping, schorsing of „schrapping van het tableau”, dat wil zeggen een verbod om advocaat te zijn), maar wil weten of en in hoeverre het gedrag van de advocaat zijn zaak heeft geschaad. Daarnaast wordt het mogelijk, dat de Raad of het Hof van Discipline de advocaat oplegt eventuele schade aan de cliënt te vergoeden.

De VVD-fractie is er een voorstander van de positie van de klager inderdaad met deze waarborgen te omkleden. Daardoor krijgt de tuchtrechtspraak meer gewicht en op die manier zal het een beter instrument zijn ter handhaving van de normen, die bij de uitoefening van het beroep van advocaat behoren te worden in acht genomen. Zowel de klant als de advocatuur zijn daarmee gediend.

(Voor nadere informatie: mr. M.J.M. Tripels, tel. 070-614911, tst. 2057.)

Welzijnsorganisaties

Op 20 februari jl. heeft de Vaste kamercommissie Welzijn en Cultuur in een uitgebreide commissievergadering met Minister Brinkman gediscussieerd over de Herstructurering van de landelijke organisaties in de sector van Welzijn, Volksgezondheid en Justitie.

De noodzaak van herstructurering van met name de koepelorganisaties van het geprofessionaliseerde werk heeft reeds een lange geschiedenis, waarbij met name de

commissie Vonhoff in 1980 in het rapport „Kiezers en Tegels" de volgende problemen noemde:

- een vrijwel functionele verkokering;
- belangtegenstellingen tussen enerzijds de instellingen en anderzijds de diensten en gebruikers;
- verkeren in een isolementpositie: geen relatie met het uitvoerend werk;
- versnippering van het werk waardoor het streven naar harmonisatie en decentralisatie wordt geblokkeerd.

De herstructurering van deze landelijke organisaties zou voor wat de VVD betreft moeten samenvallen met het antwoord op de vraag welke van de te vervullen functies moeten, gezien de behoeften daartoe binnen het uitvoerend werk, op welke niveaus worden gestructureerd.

Het antwoord van de regering op deze vraag inhoudende dat zo snel mogelijk gekomen moet worden met een Raad voor het Welzijn, voor overleg en advies ten behoeve van de landelijke overheid over welzijnsvraagstukken, werd niet alleen door de VVD-fractie afgewezen, waarbij de woordvoerder betoogde:

- dat gedecentraliseerd welzijnsbeleid betekent; het niet primair behoefte hebben aan landelijke koepels laat staan aan een superkoepel.
- groot gevaar voor bureaucrativering, belangenstrijd, papierwinkel, etc.
- kostenverhoging.

Gepleit werd onderscheid te maken tussen overleg en adviesfunctie zoals gebruikelijk is in de onderwijswereld.

Alsmede werd betoogd nu nog geen definitieve besluiten te nemen, maar in de besluitvorming, mede te betrekken nog te houden kamerdebatten over:

1. voorstel van de regering om de Kaderwet Specifiek Welzijn in te trekken.
2. de nota 1e lijnszorg.
3. herstructureringsvoorstellen van landelijke organisaties in „jeugdland".

Tenslotte werd aandacht gevraagd voor de bijzondere positie van de landelijke organisaties van het vrijwilligerswerk.

(Voor nadere informatie: mevr. drs. M.M.H. Kamp, tel. 070-614911, tst. 2091.)

Begroting 1984 – Nederlandse Antillen

Tijdens de begrotingsbehandeling Nederlands-Antilliaanse Zaken sprak de VVD grote bezorgdheid uit over de sociaal-economische situatie op de Antillen. Het is bedroevend bij het 6e lustrum van het Koninkrijksstatuut te moeten constateren dat de economische afhankelijkheid van de hulp uit Nederland eerder is toegenomen dan verminderd. Het is niet voor het eerst dat met name woordvoerders van de VVD-fractie het belang van versterking en diversificatie van het particuliere bedrijfsleven en kleinschalige industrieën bepleiten.

De VVD-woordvoerder roemde de politieke moed van de huidige Antilliaanse regering, gezien de drastische maatregelen om de loonkosten te verminderen en het uit zijn voegen gebarsten overheidsapparaat af te slanken en juichte de plannen toe om te komen tot een nieuw model van ontwikkelingssamenwerking (programmahulp versus projecthulp) aan de hand van integrale ontwikkelingsplannen per eiland dat meer perspectief biedt op verzelfstandiging en versterking van de eigen identiteit.

Status apart Aruba

Grote zorg sprak de VVD ook uit over het verslechterende politieke klimaat op Aruba. De voortvarendheid, waarmee op Aruba wordt gewerkt aan de noodzakelijke maatregelen om volgens schema de status aparte te realiseren dwingt respect af, maar dit dreigt te worden overschaduwd door de zorg om de geconstateerde intolerantie en polarisatie jegens politiek andersdenkenden en – wat wellicht nog ernstiger is – de herhaaldelijk in het openbaar geuite kritiek op de zittende en staande magistratuur. Het behoud van de rechtsstaat (en daarmee ook van de sociaal-politieke stabiliteit) staat of valt met de erkenning van de onafhankelijke rechtspraak, zo stelde de VVD, die de hoop uitsprak dat de meerderheidspartij van Betico Croes ook op weg naar onafhankelijkheid er op Aruba een politiek klimaat zou (blijven) heersen waarin een democratische rechtsstaat kan gedijen.

Onafhankelijkheid andere eilanden

Wellicht ten overvloede herhaalde de VVD niets te voelen voor een vanuit Nederland eenzijdig gedicteerde c.q. opgedrongen onafhankelijkheid van de andere eilanden. Aan de andere kant dienen de Antillen het proces van toegroeien en toewerken naar onafhankelijkheid niet te blokkeren. Als gelijkwaardige partners dienen alle partijen de onafhankelijkheid op termijn (en in welke constructie ook) positief na te streven!

Restrictief toelatingsbeleid

Tenslotte stelde de VVD dat de ontwikkelingsmogelijkheden van de Nederlandse Antillen geschaad zouden kunnen worden door een in de toekomst onverhoopt sterke migratie van Antillianen naar onder meer Nederland. Constateerend dat het niet tijdig nemen van maatregelen om een leegloop van Suriname te voorkomen, desastreuze gevolgen heeft gehad en nog heeft voor Suriname zelf, vroeg de VVD de Regering de al in 1980 aangenomen VVD-motie, waarin gevraagd wordt met de Antilliaanse Regering in overleg te treden over de vraag of, en zo ja hoe, een anticiperend beleid gevoerd zou moeten worden en de Kamer daarover uiterlijk 1 december 1984 te rapporteren.

(Voor nadere informatie: mevr. E. Terpstra, tel. 070-614911, tst. 2118.)

VVD voorstel over giro-betaalkaarten

Volgens de PTT wordt winst gemaakt op particuliere rekeninghouders en verlies op zakelijke rekeninghouders. Dit is precies andersom als bij de banken. De VVD-fractie zet hier grote vraagtekens bij en vraagt zich af of dit merkwaardige verschil niet het gevolg is van de wijze waarop de PCGD de gemaakte kosten toerekent. De VVD-fractie is van mening, dat het profijtbeginsel uitgangspunt moet zijn bij de toerekening van de kosten.

Hoe dan ook, twee dingen zijn duidelijk. De f 20,- per jaar die de PCGD per particulier zou verdienen, neemt snel af. Voorts vormen de giro-betaalkaarten het duurste deel van het verkeer bij de PCGD. Een giro-betaalkaart kost de PCGD f 2,70 terwijl daar in het regeringsvoorstel nog maar 15 cent tegenover zou staan.

Vooraf het gratis opnemen van geld in het buitenland, en dan nog wel tegen een voordelige koers, biedt de rekeninghouder veel voordeel. Anderzijds valt er veel voor te zeggen om met name de kleine rekeninghouder, die ver beneden het gemiddelde gebruik van betaalkaarten blijft, te vrijwaren van de voorgenomen vergoeding van f 12,50.

Daarbij moet in beschouwing worden genomen, dat de consument door de PTT is aangemoedigd om zijn geld op de giro te zetten.

Daarom komt de VVD met het volgende voorstel:

- A. Het gewone geldverkeer en opname van geld middels kascheques blijft gratis.
 - B. De eerste zestig giro-betaalkaarten per jaar blijven gratis. Voor de volgende pakketten wordt een vergoeding betaald, oplopend tot f 12,50 bij 120 kaarten of meer.
 - C. De kleine rekeninghouder betaalt dus niets, bij een gering gebruik van girobetaalkaarten.
 - D. Voor het opnemen van geld in het buitenland wordt een geringe vergoeding betaald (zoals overall elders). Te overwegen valt om in plaats van een vergoeding de normale koers te berekenen.
 - E. De giropas blijft gratis. Wie een tweede giropas op dezelfde rekening wenst, betaalt een vergoeding van f 2,50, wegens de extra administratiekosten.
- De VVD-fractie wijst erop, dat degenen, die zich keren tegen een dergelijk voorstel dan wel zouden moeten aangeven welke consumenten anders zouden moeten opdraaien voor het tekort bij de PCGD van 150 miljoen per jaar.

Bij de zakelijke rekeninghouders zou dit een wegstromen uit de PCGD betekenen. Indien de compensatie elders binnen de PTT gevonden zou moeten worden, zouden postzegelbetalers of telefoonabonnees ervoor op moeten draaien.

(Voor nadere informatie: L.M. de Beer, 070-614911, tst. 2405.)

VVD reactie op rapport Staatscommissie-Biesheuvel

Kabinetformatie

1. Bij het voorstel om de Tweede Kamer te verplichten binnen een week na eerste samenkomst een Kabinetformateur aan te wijzen en dit te regelen in een wet, plaatst de VVD-fractie vraagtekens. Zij wil dit voorstel nader bekijken op zijn realiteitsgehalte.
2. Voorzover de voorstellen van de Staatscommissie erop gericht zijn om de positie van de Koningin bij Kabinetformaties minder kwetsbaar te maken, juicht de VVD dat toe.
3. Met de Staatscommissie is de VVD-fractie van mening, dat invloed van de kiezers op de aanwijzing van de Kabinetformateur in strijd is met de Grondwet, en niet wenselijk is.
4. Vervroeging van het tijdstip van de periodieke verkiezingen voor de Tweede Kamer tot de maand maart, zodat een nieuw Kabinet in beginsel zelf de volgende begroting kan opstellen is een interessant voorstel, dat positieve bestudering verdient.
5. Op zichzelf is er tegen een afgewogen openbaarheid bij Kabinetformaties geen bezwaar, maar een volledige openbaarheid acht de VVD-fractie een onbereikbaar ideaal, gegeven het feit dat Kabinetten in Nederland vrijwel altijd gevormd worden door coalities.
6. Het voorstel van de Staatscommissie om regeeraccorden kort te houden, wordt ondersteund, maar dat mag niet tot vaagheid leiden.

Referendum

Met belangstelling neemt de VVD-fractie kennis van het voorstel om te komen tot invoering van de mogelijkheid van een beslissend referendum over een wetsvoorstel dat het parlement is gepasseerd, op verzoek van een aantal

kiesgerechtigden (zgn. bindend facultatief correctief wetgevingsreferendum). De VVD-fractie wijst erop, dat deze vorm van referendum slechts mogelijk is door middel van grondwetswijziging, zodat invoering op korte termijn – los van de wenselijkheid – niet te verwachten is. Zo in de toekomst tot invoering van deze mogelijkheid wordt overgegaan, dan zal zij zeker niet voor alle (soorten) wetsvoorstellen kunnen gelden.

De VVD-fractie zal de maatschappelijke discussie over bovenstaand voorlopig voorstel en over de verdere voorstellen van de Staatscommissie tot afwijzing van het consultatieve referendum, tot invoering van het volksinitiatief en van het correctief referendum bij provincies en gemeenten op de voet volgen en deze discussie benutten bij het te zijner tijd bepalen van een standpunt.

Burgemeester

Met de Staatscommissie is de VVD-fractie van mening, dat er geen argumenten zijn om het systeem van benoeming van de burgemeester en de commissaris der Koningin te wijzigen. Wel verdient het aanbeveling de uitwerking hiervan te regelen in de Gemeentewet in verband met het garanderen van uniformiteit in de sollicitatieprocedure.

(Voor nadere informatie: mr. J.G.C. Wiebenga, tel. 070-614911, tst. 2092.)

Wet op de Stads- en Dorpsvernieuwing

Op 6 maart 1984 heeft in de Tweede Kamer de behandeling van de Wet op de Stads- en Dorpsvernieuwing plenair plaatsgevonden. Na uitvoerige schriftelijke voorbereiding – het oorspronkelijke wetsontwerp werd door de toenmalige Staatssecretaris Schaeffer op 31 mei 1976 ingediend – kwam nu het Tweede Nader Gewijzigd Ontwerp van Wet aan de orde.

Aan de van meet af aan door de VVD-fractie fors geuite kritiek is op een groot aantal fundamentele punten in de loop van de jarenlange behandeling tegemoetgekomen.

Overigens had niet alleen de VVD kritiek, ook Raad van State, Nationale Woningraad en vele anderen hadden, vaak ernstige, bezwaren.

Vergelijking van het oorspronkelijke en het huidige ontwerp laat de volgende ontwikkelingen zien:

- het grote aantal ingewikkelde planfiguren is teruggebracht tot 2 (stadsvernieuwingsplan en leefmilieuvorordening).
- het aantal Algemene Maatregelen van Bestuur is aanzienlijk verminderd én AMvB's moeten vóór invoering eerst naar de Tweede Kamer.
- het centralisme uit het oorspronkelijke ontwerp is in het huidige ontwerp geworden tot vergaande decentralisatie van de financiering via gemeentelijke en provinciale stadsvernieuwingfondsen.
- de tot een aantal gemeenten beperkte werking is vervallen; de wet geldt nu voor alle gemeenten.
- het voornemen om zgn. stadsvernieuwingcorporaties in te stellen is ingetrokken.
- de vergaande mogelijkheden tot onteigening zijn ingeperkt tot het redelijke (Onteigeningswet met aanvaardbare wijziging daarvan).
- de gedoogplicht van huurders terzake van woningverbetering is vervangen door de mogelijkheid van huuropzegging met beroep op de Kantonrechter.
- de verbeterplicht voor eigenaren is uit het ontwerp verdwenen en wordt – samen met (eveneens tot onze

vreugde) vervallen art. 46a Woningwet – geregeld via nog in te dienen wijziging van art. 25 Woningwet.

Resten ons nog **2 hoofdpunten** van kritiek:

- een afzonderlijke Wet op de Stads- en Dorpsvernieuwing. Naar onze mening is hier geen behoefte aan; de Wetgever kan volstaan met het wijzigen of aanpassen van bestaande wetten ten behoeve van de stadsvernieuwing (Wet op de Ruimtelijke Ordening, Woningwet en Onteigeningswet).
- de leefmilieuverordening (LMV), een van de overgebleven planfiguren, die B en W naar onze mening veel te ver gaande bevoegdheden geeft.

Voornaamste reden waarom wij toch zullen meewerken aan de wet is de door ons ten zeerste toegejuichte decentralisatie van de financiering via opname in gemeentelijke en provinciale stadsvernieuwingsfondsen van de gelden van een aantal regelingen. Hiermee valt een brei van pseudowetgeving van VROM, EZ en WVC weg.

Onze **bezwaren tegen de LMV** liggen op 3 terreinen:

- doelomschrijving
- gebiedsomschrijving
- regelingsbevoegdheid B en W

De in artikel 8 lid 1 neergelegde **doelomschrijving** van de LMV: de LMV „strekt tot wering van dreigende en tot stuiting van reeds ingetreden achteruitgang van woon- en werkomstandigheden in en het uiterlijk aanzien van het bij die verordening aangewezen gebied" geeft in onze ogen een te vergaande vrijheid aan de gemeentebesturen te bepalen wat ze niet bevalt.

De in artikel 8 lid 2 neergelegde **gebiedsomschrijving** van de instelling van de LMV: „slechts" in „gebieden welke in hoofdzaak worden gebezigd voor bewoning, het midden- en kleinbedrijf en kantoren, of voor een samenstel van twee of meer van deze doeleinden", **dus** voor de **hele** bebouwde kom minus bedrijfsterreinen" is naar onze mening veel te ruim en biedt B en W een ontsnapingsmogelijkheid om zaken anders dan via een bestemmingsplan te regelen.

De LMV geeft B en W grote **regelingsbevoegdheid** zonder de daarbij behorende procedures en navenante rechtsbescherming.

Ik heb een aantal amendementen op de wet ingediend, waaronder speciaal bij de LMV:

- beperking van de werkingsduur tot 3+2 jaar in plaats van 5+5 jaar. (alternatief 5 jaar met verlenging van 5 jaar **mits** een stadsvernieuwingsplan in procedure is gebracht).
- kroonberoep bij de LMV.
- geld uit het gemeentelijk stadsvernieuwingsfonds niet aanwenden in LMV-gebied.
- mogelijkheid tot stellen van voorschriften ten aanzien van **gebruik** van gronden en opstallen wegamenderen.
- geen samenloop of cumulatie van LMV en andere planologische maatregelen (15 en 38).
- geen bankgarantie als voorwaarde voor afgifte van een bouwvergunning in een LMV-gebied.

Politieke realiteit rond de LMV is dat die er zal komen, omdat CDA en PvdA de verordening willen. Derhalve heb ik de fractie voorgesteld tegen afdeling 3 – de LMV – te stemmen maar vóór het wetsontwerp. Dit laatste omdat wij, zoals gezegd, de financiële decentralisatie toejuchten en ook de versleuteling, na interventie van de Kamer, ons vrij redelijk voorkomt. Probleem is uiteraard wel de overgang naar het nieuwe systeem. In mijn verhaal heb ik hier nadrukkelijk aandacht voor gevraagd; ook in tweede termijn zal ik nog eens aandringen op een zo goed mogelijke regeling van het overgangsrecht.

De VVD-fractie houdt voorlopig ook nog de mogelijk-

heid open, uiteindelijk tegen de totale wet te stemmen; dit zal afhangen van het verloop van de stemmingen over de enorme hoeveelheid amendementen bij het wetsontwerp.

Voorlopig ziet het er echter naar uit, afgaande op het antwoord van Staatssecretaris Brokx in eerste termijn, dat de Leefmilieuverordening zal blijven zoals zij er in het ontwerp uitziet. De Staatssecretaris laat er geen twijfel over bestaan dat noch de amendementen tot inperking, noch die ter uitbreiding van de LMV aanspreken. De VVD-fractie houdt zich haar eindoorddeel voor.

(Voor nadere informatie: mr. H.Th.M. Lauxtermann, tel. 070-614911, tst. 2035.)

U neemt toch ook een abonnement op de VVD-EXPRESSE!

Wilt u ook iedere week de VVD-EXPRESSE in de bus en u heeft nog geen abonnement? Vul dan per omgaande de bon in dit nummer in. De VVD-EXPRESSE kost f 50,-* per jaar. Daarvoor krijgt u wekelijks met uitzondering van de recessieperiode dit blad in uw bus. U kunt ook rapporten van de Teldersstichting, die in VVD-EXPRESSE worden aangekondigd gratis aanvragen.

U kunt de bon, die hieronder staat invullen en opsturen, in een envelop met postzegel naar:

VVD-EXPRESSE,

Postbus 19027, 2500 CA 's-GRAVENHAGE.

Alleen VVD-leden kunnen zich abonneren.

Met blokletters invullen s.v.p.

Ondergetekende:

Naam:

Adres:

Postcode: Woonplaats:

geeft zich op als abonnee van de VVD-EXPRESSE

* nog geen geld overmaken. Wij zenden u een acceptgirokaart.